

Stručné dějiny poštovníctví

OBSAH

I. Úvod — J. Galuška	3
II. Doprava zpráv a osob ve starověku	5
II. 1. První formy dálkové komunikace — P. Čtvrtník	5
II. 2. Cursus publicus — P. Čtvrtník	6
II. 3. Poměry v českých zemích — P. Čtvrtník	8
II. 4. Rozpad antické organizace dálkové komunikace — P. Čtvrtník	8
III. Poselské zřízení ve středověku	10
III. 1. Předpoklady vzniku poselského zřízení — P. Tošnerová	10
III. 2. Listiny a listy — první památky úředního charakteru — P. Tošnerová	11
III. 3. Středověká soukromá korespondence — P. Tošnerová	12
III. 4. Vnější znaky středověkého listinného materiálu — P. Tošnerová	12
III. 5. Středověké poselské zřízení — P. Tošnerová	13
III. 6. Zemské stezky a vznik poselského zřízení v Čechách — P. Tošnerová	14
IV. Počátky organizovaného poštovníctví v Evropě	18
V. Počátky poštovníctví v našich zemích	22
V. 1. Počátky organizované dopravy zpráv v českých zemích — J. Hánl	22
V. 2. Pošta jako služba veřejnosti — P. Tošnerová	23
V. 3. Poštovní osobní doprava — P. Tošnerová	26
V. 4. Cestovní vozy 16. století — P. Tošnerová	27
V. 5. Třicetiletá válka a polní pošty — P. Tošnerová	27
VI. Pošta v 17. a 18. století	29
VI. 1. Rodina Paarů a poštovníctví v českých zemích — J. Hánl	29
VI. 2. Vývoj silnic v českých zemích — J. Hánl	31
VI. 3. Dědičné pošty a poštmistři — P. Čtvrtník	34
VI. 4. Rozvoj osobní dopravy ve službách pošty — P. Čtvrtník	36
VI. 5. Poštovní symboly a jejich význam — P. Čtvrtník	38
VI. 6. Listovní služby pošty v 18. století — P. Tošnerová	39
VI. 7. Pošta a černé kabinety — P. Čtvrtník	43
VI. 8. Doporučené, cenné a spěšné zásilky	45
VI. 9. Pošta a černé kabinety	47
VII. Pošta na prahu velkých reforem	50
VII. 1. Modernizace a rozkvět poštovní dopravy v 1. pol. 19. stol. — P. Čtvrtník	50
VII. 2. Poštovní zákon z roku 1837 — J. Hánl	51
VIII. Pošta ve věku komunikační revoluce	54
VIII. 1. Hillova reforma organizace poštovního provozu — P. Čtvrtník	54
VIII.1.1. První poštovní známky světa	55
VIII.1.2. První poštovní známky v českých zemích	55
VIII.1.3. První novinové známky světa	57
VIII. 2. Ministerstvo obchodu — J. Hánl	59
VIII. 3. Vývoj poštovních úřadů v 19. století — P. Tošnerová	60
VIII. 4. Pošta a železnice — P. Čtvrtník	65
VIII. 5. Počátky telegrafu — J. Galuška	69
VIII. 6. Počátky telefonu — J. Galuška	72
VIII. 7. Světová poštovní unie — J. Galuška	74
VIII. 8. Nové formy poštovních zásilek — P. Tošnerová	75
VIII. 9. Peněžní služby ve 2. pol. 19. století — P. Tošnerová	77
VIII. 10. Polní pošty za 1. světové války — P. Tošnerová	78

IX. Československá pošta 1918-1938	83
IX. 1. Počátky Československé pošty 1918 – 1925 – J. Galuška	83
IX. 2. Mezinárodní poštovní styk ČSR po roce 1918 – P. Tošnerová	85
IX. 3. Československé poštovní známky – P. Čtvrtník	88
IX. 4. Poštovní spořitelna – P. Tošnerová	89
IX. 5. Hospodaření Československé pošty – J. Galuška	91
IX. 6. Poštovní provoz – J. Galuška	92
IX. 7. Poštovní přeprava - J. Galuška	94
IX. 8. Poštovní autobusová doprava – P. Čtvrtník	96
IX. 9. Výstavba – J. Galuška	98
IX. 10. Mechanizace poštovního provozu – J. Galuška	99
IX. 11. Telekomunikace – J. Galuška	100
IX. 12. Radiotelegrafie a rozhlas – J. Galuška	102
IX. 13. Zaměstnanecká politika – J. Galuška	104
X. Pošta a poštovní zaměstnanci za 2. světové války	106
X.1. Pošta za druhé světové války – P. Tošnerová	106
X.2. Persekuce a odboj poštovních zaměstnanců – P. Čtvrtník	110
XI. Pošta v období socialismu	117
XI. 1. Pošta po roce 1945 – J. Galuška	117
XI. 2. Správa resortu od roku 1946 – J. Galuška	117
XI. 3. Pošta v resortu spojů – J. Galuška	120
XI. 4. Telekomunikace po roce 1945 – J. Galuška	125
XI. 5. Radikomunikace – J. Galuška	126
XI. 6. Temná kapitola spojů – J. Galuška	127
XII. Věk informačních technologií – Česká pošta – V. Šamonil	130
XIII. Historický kalendář	142
XIV. Literatura a prameny	150
Jmenný rejstřík	154
Věcný rejstřík	156
Obsah	162